

Kis-Küküllő gyöngye vize

Ősidők óta, talán a világ teremtésével egyidős az ember vizekhez való vonzódása. A hatalmas óceánok végtelensége, az erdei patakok titkai mindig hívták az embert. A folyóvíz- amely az életet és a halált, a múltat és a jövőt is magában hordozza - idéz, és emlékeket mos el... Nincs ez másképp a Kis-Küküllő mentén sem.

Az itt élők élete, mindennapja, öröme és bánatkönnyc van ebben a folyóban. Volt, amikor csak sodródtak az árral, máskor az érzelmeik hulláma csoportt össze feleltük. Nem esoda, hogy ezt oly sokszor dalba, balladába öntötték. Bárdosi Ildikó hangján szinte hallani véljük a Kis-Küküllő zúgását. A hiteles, eredeti, tiszta forrás megtalálásáig azonban sokszor kellett az árral szembe üszni, az emberi gátakat elmozdítani. Ő megtalálta ezt az utat. Énekeink keresztül érezni véljük az asszonyorsót, a katoná bűstűjét, a szerelmes csalódását, a köszöntők ünnepélyességét. A ballada lassú folyásával, a szerelmi dalok forrásvízi makulátanságával és a mindent elsodró csárdásokkal varázsol bennünket Vízmelekkre.

Tökés Lóránt, unitárius lelkész

Hangos, alakatlan életünkben keressük a visszavezető utat zajból a zenébe, szétszóratásból az egységbe. A lélekleben egészséges városi ember ilyenkor falura kívánczik. Ott előbb leli meg a jó szót, és szabadul a selejtjétől. Kézdi otthon érezni magát, megérik a tiszta dalra.

Haranglábon járunk. Muzsikaszó hallatszik: csávási zenészek húzzák. Vargyas Lajos szavaival a „keleti hagyományt és nyugati kultúrát” zengetik húrjaikon. Őseik nyomán régóta jáísszák a magyar „világzenét”, maig hűen gyökeréhez. Szóljon a dal!

Moltár Miklós

*Bárdosi Ildikó vagyok, az erdélyi Dicsőszentmártonban születtem,
a Kis-Küküllő mentén. Családommal Debrecenben élek.*

*1990-ben a Maros Állami Népi Együttes művészeti
vezetőjéül, Kőnczei Árpádtól kaptam egy
kazettát kiváló fálusi énekesek dalával.*

Ez valósággal magabonázott.

*Azóta is járom a falvakat, keresem
azokat a hangokat...*

*„Világosítsd Uram a mi szép házunkat,
Hogy láthassuk mi is a mi Krisztusunkat.”*

Paradicsom kőértjében

Erdélyi Zsuzsanna: Hegyet hágek, látót lépék

Egy sorozat harmadik darabját tartja kezében a hallgató. Mindegyik önmagában is teljes egészet alkot, életemnek egy-egy fontos állomását.

Amikor létrejön a hármas egység: NAP („Ki az eget megkerül”), FÖLD („Ki a hegyen túlhaladtál”), VÍZ („Kis-Küküllő gyöngye vize”), melyet körülölel az életető LEVEGŐ, akkor érezni leginkább, hogy mindez: maga a TEREMTŐ. És általa rátalálunk a síron túli örök szeretetre, szerelemre. Visszatérünk oda, ahol születtünk...

...Csávásra, Varga Sándi bá' házába, ahol tanár szülicimmel egyéves koromig nevelkedtem; Haranglábra, gyermekkorom mesés falujába, ahol nagy sár idején falúba (gólyalábbal) jártak a gyerekek iskolába; Szőkefalvára, ahol egymás szomszédságában van a templom és az iskola; Gálfalvára, tanítói pályafutásom első színhelyére, majd innen Pöcsfalvára, ahol alig néhány lépésnyi távolságról néz egymásra a magyar és román templom.

Szeretném továbbadni érzéseimet úgy, ahogyan azt éneklő nagyjainktól életre szóló élményként kaptam.

Bárdosi Ildikó

Szerkesztette: Bárdosi Ildikó / A hangfelvételt 2008 márciusában (Sándor nap környékén) a haranglábi unitárius paplakban Péntes Géza készítette.

Hangtechnikai utómunkákat: Péntes Géza

Rekeszszóma: Gyöngy Enikő / Fotó: Lázár Zsolt, Péntes Géza

Borítótíper: Vetro Mihály / Nyomda: Kartonpack Nyrt.

Ki az eget megkerüli ...

Legenda állítja, hogy Erdély szívében, a Kis-Küküllő folyó mentén a legszebb és legnemesebb hangokat egy hatalmas arany harangba öntötték az emberek, melyet sajnos a zord idők és az emberi gonoszságoka haranglábról a mélybe döntöttek.

A folyóól többször lí akarták emelni, de mihelyt a felszínre húzták volna, a tartókőtelek elszakadtak és még mélyebbre süllyedta harang.

Az idő posványában ellenben mégsem merülhet feledésbe a nemes tisztaságú, kristály finom hang, mert vannak lelkek, akik feltámasztják azt akár a halálból is. Nem válhat semmivé az érték, népünk igazgyöngye.

Gondoskodik erről ma, Bárdosi Ildikó, aki dalban, költészetben elmondott, imádságzásba menő népművészetünkhöz hozzáadta önmagát. Dalalból a nagyközönség által is alig vagy fe sem fedezett Kis-Küküllő menti magyar anyanyelv megrázó ereje, bátorsága és tisztasága csendül fel, mely legendát, álmod, valóságot és valótlanságot tükröz megjézően szép előadásában. Arról szól, hogy miként éltek az ősei és hogyan él Ó maga, de kiéneklit titkainkat, álmainkat és elhallgatás nélküli, bensőségesen róluunk beszél.

Őseitől szerzett élettapasztalatát és saját – sorsát is beveszi a sokszor kemény konfliktusokkal és drámai ütközőpontokkal tarkított balladába. A drámaiság mellett szölanom kell a csipkelődésekről, boldogságalokról, melyek népünk legszebb érzelmeinek kifejezői.

E lemez egy kincs, melynek múltbéli birtokosa a Kis-Küküllő menti magyar nép volt; a holnapi birtokosa – a magyar kultúra.

György Horváth László

(1951 - 2013)

Megjövendölve volt régen

A karácsonyi kántálás élménye már gyerekkoromtól kíséri életemet. Különleges ünnepi ráhangolódást jelentett számunkra, amikor karácsony szombatján meghallottuk az első magyar kántálóéneket felcsendülni a lépcsőházunkban. Még ha nem is a mi ajtónk előtt szóialt meg, éreztük, hogy ez nekünk, az erdélyi magyarságnak szól.

Azokat a számomra legkedvesebb dalokat, énekeket válogattam erre a lemezre, melyeket már felnőtt koromban eredeti hangfelvételekről és élő forrásból tanultam.

Ha fálusi környezetben nevelkedek, akkor bizonyára nemcsak azt a néhány általánosan ismert dalt hallottuk volna, melyet a kisvárosi lét szűkített le.

A karácsonyi ünnepek rendkívül gazdag hagyományát többnyire a Nyíradonyi Pávákör tagjától, az ő tevékenységüket egyengetve ismertem meg. A betlehemes és csillagjáró csapat megszervezését, a betlehem, a csillag és egyéb kellékek elkészítését olyan felelősséggel és komolysággal szervezték, készítették el, ahogyan annak idején, gyermekkorukban.

Fontos volt, hogy jó hangú, jó kiállítású, bátor szereplők hirdessék Jézus születését, akik vallásos hittel, szívvel, lélekkel vállalták a szolgálatot.

Dsupin Pál

Bárdosi Ildikó

A mondas szerint, aki szépen énekel, kétszeresen imádkozik. Aki énekelve ünnepel, örül a lelke és szebb az ünnepe, mert a zengő lélek kaput nyit az ünnepe misztériumának.

A karácsony a Teremtő nyomában járó ember újra és újra megélt öröme az élet születése fölött: a Megváltó közösséget vállalt az emberi sorssal s ennek emlékére öröm- és hálaéneket zengünk neki minden évben. Ezek az énekek templomokban és fálusi emberek ajkán formálódtak szívből jövő kívánságokká, imádsággá. Segítenek megnyitni szívünket a legnagyobb ajándék befogadásához. Hallgassuk és énekeljük őket szépen, szeretettel.